

САДРЖАЈ

ПРВА ГЛАВА

Основе сазнања о капиталу и економији у Србији.....1

- 1) Квалитативни извори сазнања о положају и будућности Србије
у економији.....2
- 2) Конфликтни токови економије и капитала у Србији.....7
- 3) Ка економији наше стварности у савременим вредносним процесима...8

ДРУГА ГЛАВА

Економски систем у основи савремених научних сазнања економије и капитала

- Теоријски и категоријални оквири - 11

- 1) Неумитна тенденција капитала и економија Србије.....12
- 2) Економски систем – синтеза научне заснованости савремене економије.14
  - 2.1) Економски ситем- појмовне посебности.....15
  - 2.2) Предметно одређење.....18
  - 2.3) Економски систем-савременост сазнања.....21
- 3) Економија, основа економског поретка и економског система.....22
  - 3.1) Економија, основна подручја - материјална активност и
економски поредак људи.....25
  - 3.2) Економски поредак и економски облици.....29
  - 3.3) Економски поредак, законитост промена и економија капитала.....31
- 4) Економски закони – основа суштине економије капитала.....33
- 5) Економија и процеси капитала - разне дефиниције науке економије.....37
- 6) Капитал у економији транзиције.....40

ТРЕЋА ГЛАВА

Научни метод сазнања о економији капитала и њеним

интенцијама.....45

- 1) Теоријска заснованост.....45
- 2) Методолошки оквири економске науке и науке о економском систему...46
  - 2.1) Могући и реални циљеви научно-истраживачког подухвата.....49
  - 2.2) Разноврсност научног приступа и примена адекватних процеса
сазнања и економски облици.....51
- 3) Теоријске апстракције и економска реалност.....54
  - 3.1) Теоријске апстракције и истраживање егзистентних економских
облика.....56
  - 3.2) Примена одговарајућих метода анализе економских појава,
процеса и односа, уз „критичко емпиријско разматрање стварности“...57
  - 3.3) Научно објашњење краха практичних облика економских процеса
капитала, узрока и последица и теоријске апстракције.....58

- 3.4) Објашњење „постсоцијалистичких“ особености економског поретка и економских појава коришћењем одрживих метода.....59

ЧЕТВРТА ГЛАВА

Глобалне економске категорије.....61

- 1) Марксова синтеза сазнања о глобалним економским категоријама.....62
 2) Бруто домаћи производ - савремени практични облици дефинисања и израчунавања.....63
 3) Национални доходак и други показатељи.....65
 4) Реални искази и нужни упити по том питању.....67

ПЕТА ГЛАВА

Капитал и савремени економски токови.....69

- 1) Капитал- спонтани развој економских облика стварања.....69
 2) Најважније објективне „околности“ капитала - савременост али и историјска основа.....71
 3) Капитал у савременим вредносним односима и демократским процесима.....72
 4) Савремени економски процеси на основама капитала.....76
 5) Србија у савременим токовима капитала.....82
 5.1) Нова уставна конституција економског уређења и нормативне могућности функционисања савремених облика и процеса капитала.....86

ШЕСТА ГЛАВА

Тенденције савремене епохе и процеси капитала.....89

- 1) Универзалне промене свремене цивилизације.....90
 1.1) Савремене промене - темељи укупног цивилизацијског развоја.....92
 1.2) Епохалне промене - основа трансформације и развоја.....95
 1.2.1) Развој знања и науке.....97
 1.2.2) Наука и знање у функцији развоја.....98
 1.2.3) Производна примена резултата науке и научно-истраживачког рада.....103
 1.2.4) Широки учинак аутоматизације.....108
 1.2.5) Карактер аутоматизације и крупне машинерије и компјутеризација.....109
 2) Унапређење процеса рада.....115
 3) Савремене промене својинске структуре.....118

СЕДМА ГЛАВА

Мултинационалне компаније

Светски токови капитала.....125

- 1) Пут ка савремености.....125
 2) Мултинационалне компаније - економска, трговинска и финансијска моћ (црте прелазне економије и глобализма).....127
 2.1) Покушаји дефиниције.....128
 2.2) Настанак и развој.....130

2.3) Тенденција економске и профитноносне силе ка савремености.....	130
3) Савремени облици интернационалних кретања капитала.....	136
3.1) Мултинационалне компаније као облик интернационалног кретања капитала.....	137
4) Финансијска интернационализација и мултинационалне компаније.....	150

ОСМА ГЛАВА**Процеси глобализације светске економије и реално место Србије..155**

1) Сагледавање глобалних процеса уједињеног човечанства.....	156
1.1) Да ли се отелотворују процеси глобализације као безграничног просперитета капитала.....	157
2) Објективни глобални ток - економски процеси и политички господари.....	159
3) Утицај глобализације светске економије, ширење делатности Европске уније и Светске трговинске организације на процес развоја "постсоцијалистичких" и других неразвијених земаља.....	163
4) Глобализација на путу погрешног схватања и примене.....	171
5) Геостратешке странпутице.....	174
6) Европска Унија - искуства учлањења нових "постсоцијалистичких" земаља транзиције.....	175
6.1) Настанак - кратко подсећање.....	176
6.2) Нове чланице и нова слика Европске Уније.....	176
7) Србија - ка даљим реформским преображајима и савременом светском тржишту, тенденцијама савремене епохе и процесима капитала.....	179

ДЕВЕТА ГЛАВА**Држава у функцији капитала, саморазвој капитала и савремено тржиште.....183**

1) Капацитети и дилеме у изградњи државних економских функција.....	184
2) Савремене поделе економских функција државе.....	188
3) Јавне финансије и јавна потрошња - економска ефикасност, моћ и потенције стабилности и развоја.....	190
3.1) Шта су јавне финансије.....	191
3.1.1) Подела јавних добара.....	191
3.1.2) Појмовно одређење јавних финансија.....	192
4) Јавни приходи – део јединствене целине јавних финансија.....	196
5) Јавне финансије – проширење економских функција државе.....	200
5.1) Јавна потрошња – јавни избор и јавни домаћин.....	204
6) Нужност промена економске слике света и улога јавне потрошње.....	206
7) Савремено грађење државе у функцији капитала прогресивних интенција.....	210

ДЕСЕТА ГЛАВА**НЕОМОНЕТАРИЗАМ И НЕОЛИБЕЗАЛИЗАМ****Економска мисао и пракса у Србији.....215**

1) Основе промена савремене цивилизације и неомонетаризам.....	216
--	-----

1.1) Шта научно истраживати и објашњавати.....	216
1.2) Алтернативе савремене науке економије и неолиберализам.....	220
1.3) Елементи Кејнзове опште теорије и актуелност.....	223
1.4) Чикашка теорија монетаризма и актуелност.....	225
2) Теоријске дивергенције новца и неолиберализам.....	230
3) Неолиберализам као основа савремених економских уређења и токова.....	234
4) Неуспео покушај конституисања нове неолибералне економије у Србији.....	238
4.1) Да ли је на делу неолиберална концепција Народне банке Србије.....	239
4.2) Други неолиберални процеси и тенденције - део назнака неадекватних промена у Србији.....	243
5) Наука монетарног система у целини економског поимања у Србији.....	256

ЈЕДНАЕСТА ГЛАВА

Економски и друштвени процеси у Србији и раскорак између

нормативног и стварног.....259

1) Отворени процес нормативне регулативе економије Србије.....	259
2) Однос нормативног и стварног као судбина економских процеса.....	261
3) Економија и изградња норми, правних института и решења.....	265
3.1) Нормативно усмеравање праксе „из социјализма“.....	265
3.2) Наша нормативна транзициона пракса.....	267
3.3) Економске реформе и нормативни канони.....	269
3.4) Раскорак између нормативног и стварног – наше најновије искуство.....	270
3.5) Косово и Метохија - нормативно и стварно.....	271

ДВАНАЕСТА ГЛАВА

Ново време и капитал прогресивних интенција

Реална шанса Србије.....274

1) Економија у облицима савремене организације производње роба и тржишних институција.....	276
2) Цене, акумулација и развој.....	278
2.1) Регуларност цене - реална основа савремене економије и акумулације.....	281
2.2) Економисти и еволуција садржаја цене.....	283
2.3) Цена - сложени економски однос и објективни показатељ суштинских генератора инфлације.....	284
2.3.1) Шта је инфлација.....	285
3) О инфлацији као синтетичком неуспеху одлагања промена, системском и реформском феномену у Србији.....	290
4) Економски садржај цене - објективни показатељ и мера успешности реформи.....	295

- 5) Пракса инфлаторног привређивања и мере економске политике.....298
 6) Крах политике инфлаторног привређивања - неминовност системске, институционалне, структурне и развојне трансформације.....301
 7) Светска глобализација економије и савременост инфлације.....303

ТРИНАЕСТА ГЛАВА

Савремени процеси акумулације и принципа инвестирања.....307

- 1) Инвестиције и акумулација као савремени ток капитала.....308
 2) Интензивна друштвена акумулација - будућност модерних појавних облика капитала и непосредна антиинфлациона тенденција..309
 3) Значај акумулације за развој производно пословних субјеката.....314
 4) Привредни раст као мера успеха економије, акумулационе и инвестиционе реалности.....318
 5) Акумулација и савремено тржиште капитала.....319
 6) Интензивна акумулација као афирмација инвестиционих принципа капитала.....323
 7) Тржиште капитала у функцији формирања оптималних инвестиција и развоја.....325
 8) Акумулација и инвестиције као национална развојна шанса Србије.....330
   8.1.) Неминовност развијања интензивне акумулације капитала у Србији.....331
 9) Нови модел акумулације и инвестиција у Србији.....335

ЧЕТРНАЕСТА ГЛАВА

Неуспех реформи и странпутице приватизација у Србији.....341

- 1) Шири токови приватизације.....341
 2) Отсуство економских и друштвених реформи и изгубљене приватизационе шансе.....343
 3) Куда иде српска приватизација.....346
   3.1) Осмишљена бирократска пракса приватизације.....347
   3.2) Приватизација и српски “тајкуни”.....349
   3.3) Социјални конфликти и недоследности владајуће политике.....350
   3.4) Радикално нови приступ даљој приватизацији у датим реалностима..353
 4) Правци неопходне акције.....356
   4.1) На нови начин утврђивати вредност капитала.....358
 5) Приватизација јавних предузећа.....360
 6) Инвестициони фондови и приватизација у Србији.....362
   6.1) Каратак историјат и актуелне информације.....362
   6.2) Инвестициони фондови у земљама “постсоцијалистичке” транзиције.....364

6.3) Наша - српска посла.....	365
6.4) Могућности подстицаја инвестиција у Србији и перспективе инвестиционох фондова.....	367
7) Не заборавимо директиве “беле књиге”.....	369

ПЕТНАЕСТА ГЛАВА

Расправа о сивој економији као неуспеху тржишне економије.....371

1) Карактер савремене сиве економије.....	372
1.1) Сива економија - појавни облик савремене економске слике света.....	373
1.2) Сива економија - савремени пратилац свих облика капитала.....	375
1.3) Како распознајемо сиву економију.....	376
2) Распрострањеност сиве економије у савремености.....	380
3) Наша земља и егзистенција сиве економији.....	384
3.1) Наша приватизација у импулсима сиве економије.....	390
4) Мере за сузбијање сиве економије у Србији.....	393

ШЕСНАЕСТА ГЛАВА

Економија, капитал, људски капитал у Србији.....399

1) Људски капитал - савременост научне мисли и пракса.....	400
1.1) Теоријска и практична заснованост тржишта рада у функцији људског капитала.....	403
1.2) Савремена економска мисао - рад и тржиште рада.....	410
2) Тржиште рада, економски раст и развој.....	413
3) Интернационални токови капитала и тржиште рада.....	415
4) Економски процеси, економска логика капитала и реформа тржишта рада.....	417
5) Криза незапослености у Србији и начини превазилажења.....	419
5.1) Статистички, а не стварни успеси од 2000. године.....	422
5.2) Економска политика, сиромаштво и незапосленост.....	426
6) Незапосленост и нужност реформе тржишта рада у Србији.....	431
6.1) Актуелне тенденције на тржишту рада у Србији - правци реформи.....	432
6.2) Тенденције незапослености и нужност пројектовања тржишта рада.....	433
6.3) Анархија незапослености у Србији.....	436
6.3.1) Улога државе у повећању незапослености.....	444
6.4) Међународно усмеравање.....	445
6.5) Како изаћи из кризе незапослености.....	446

СЕДАМАНЕСТА ГЛАВА

Убрзан привредни развој једина шанса Србије.....451

1) Зашто убрзано заостајемо у привредном развоју.....	451
2) Улога и значај индустрије у привредном развоју Србије.....	453
2.1) Нова развојна шанса и нова стратегија.....	457
3) Развој пољопривреде најзначајнија основа прогреса Србије.....	460

3.1) Проблеми пољопривредне производње.....	461
4) Значај пољопривредне производње за привредни развој Србије.....	464
5) Пољопривреда и промене на путу укључивања у Европску Унију и светске тржишне токове.....	466

ОСАМНАЕСТА ГЛАВА

Предузетничко-менаџерска економија - услов и будућност

економије Србије.....	469
1) Менаџмент у функцији капитала.....	470
2) Специфичност менаџмента као науке, теорије, знања, умећа и праксе.....	471
2.1) Шта је менаџмент.....	474
2.2) Менаџмент у стратешком планирању.....	476
2.3) Менаџмент и стратешко планирање развоја.....	478
3) Менаџмент у економским реформама.....	479
3.1) Бирократска филозофија и опортунизам менаџера према транзиционим променама.....	481
4) Менаџери промена и промене менаџера.....	482

ДЕВЕТНАЕСТА ГЛАВА

Економска политика

Место у економији савремености и пракси Србије.....487

1) Економска политика као доктрина и савремена акција друштвених снага.....	488
2) Појмовно одређење економске политике. Елементи дефиниције и економска функција.....	491
2.1) Појмовно одређење.....	492
2.1.1) Системски аспект.....	493
2.1.2) Елементи дефиниције.....	495
3) Савремени теоријски домети.....	496
3.1) Значај резултата модерне економске науке.....	498
3.2) Економска политика, интернет, персонални и експертски рачунари.....	500
4) Мерење резултата и ефеката примене економске политике.....	502
5) Економска политика. Домети.....	506
6) Међусобни утицај суштине економије и економске политике. Квалитативне условљености.....	509
6.1) Политика и економска политика.....	509
6.2) Економска политика и економски систем.....	514
6.3) Економска политика и економски поредак.....	515
6.4) Економска политика и развојна политика.....	517
6.5) Економска политика и привредни развој.....	518

- 6.6) Савремене тенденције у развоју микроекономије, макроекономије и математичко-емпиријске економије и њихов утицај на модерност економске политике.....520

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

Огледи о проблемима насталим одсуством економске политике прогреса и развоја у Србији.....	523
1) Незадовољавајући савремени садржаји.....	524
2) Наша економска политика - од амбиција свемоћног хина до димензија лилипутанца.....	526
3) Дугогодишње политичко прецењивање резултата економске политике.....	529
4) Да ли се ради о прогресивним, или регресивним резултатима.....	531
5) Политичко прикривање економског неуспеха постаје судбина снага на власти.....	532
6) Политички субјекти у економској политици.....	535
7) Економска политика као средство борбе за политичку доминацију.....	536
8) Правци развијања политичке акције у области економске политике.....	539
9) Лукава тактика у игнорисању неизбежности промена.....	541
10) Заснивање наше спољноекономске политике на непознавању економских и политичких светских процеса.....	542
11) Економска политика и “транзициона депресија”.....	547
12) Незаобилазни пут ка економској политици социјалних тензија.....	549

ДВАДЕСЕТ И ПРВА ГЛАВА

Економија капитала и демократски процеси. значај локалне демократије.....	553
1) Савременост економских промена и развој демократских процеса.....	554
2) Преовлађујући процеси капитала и демократизације.....	558
3) Без економске нема ни политичке демократије.....	562
4) Србија и савремени токови локалне демократије у функцији економског и друштвеног прогреса.....	566
4.1) Кратак приказ стварности - изопачења и контрадикције.....	567
5) Нема локалне самоуправе (демократије) без економске и финансијске самосталности.....	570
6) Србија - (не)јединство локалне демократије и макродемократије.....	573

ДВАДЕСЕТ И ДРУГА ГЛАВА

Економија капитала у робном промету. Значај трговине.....	577
1) Трговина - незамењива фаза укупног кретања капитала.....	578
2) Улога, значај и поимање трговине у функцији капитала.....	579
3) Трговина и економија промета.....	582
4) Трговина и трговачка добит.....	584

5) Трговина – равноправна сфера репродукције капитала.....	585
6) Трговина и економија транзиције.....	586
7) Трговина на велико и трговина на мало.....	587
7.1) Унутрашња трговина.....	587
7.2) Спољна трговина.....	588
8) Облици експанзије и економије трговине.....	589
8.1) Сајмови.....	589
8.2) Робне берзе.....	590
8.3) Облици туристичке понуде и тражње.....	590
8.4) Интернет трговина и тржиште.....	591
9) Развијање процеса међународне трговине.....	592

ДВАДЕСЕТ И ТРЕЋА ГЛАВА

Економија капитала и сарадња земаља Балкана.....595

1) Нужност економске и регионалне сарадње.....	595
2) Значајне и неоспорне трговинске могућности.....	599
3) Условљеност регионалне економске сарадње специфичностима светских трговинских и економских токова.....	600
4) Значај стратегије спољно-економске политике, принципа и праксе и ограничавање трке у наоружању.....	601
5) Спољно-економска политика, улога блокаде и санкција од стране САД и међународних организација према многим земљама света.....	604
6) Србија, балканске оригиналности и трговинска сарадња.....	606
7) Могућности и нужности унапређења сарадње.....	609
8) ЦЕФТА 2006. - неискоришћене могућности или	614

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВРТА ГЛАВА

Нужност и особеност веза српских и савремених токова

економије.....619

1) Ера уништавања економских веза уз одсуство стварања квалитативно нових.....	620
2) Економска нужност међународне размене и интегрисање наше земље у светско тржиште.....	623
3) Квантитативни показатељи међународне размене.....	630
4) Спољнотрговински дефицит - синтетички показатељ одсуства економских реформи на основама капитала.....	634
5) Неробни промет.....	640
6) Условљеност економије капитала дуговима страним земљама, међународним финансијским институцијама и по свим другим основама.....	641
6.1) Утицај иностраних кредита на развој Србије.....	643
6.2) Наша актуелна искуства.....	645

*ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА***Србија и капитал у форми страних директних инвестиција.....655**

- 1) Карактер и значај страних директних инвестиција..... 656
- 2) Улога страних директних инвестиција у карактеру економских и политичких реформи у Србији..... 657
- 3) Квантитативни показатељи..... 660
- 4) Неопходне промене..... 667